

Menighetsbladet

for Ås, Nordby og Kroer

Nr. 5 19. oktober–30. november 2023

78. årgang

Prestens hjørne

Mens jeg sitter og skriver dette, befinner jeg meg i et fullstendig kaotisk kontor her i Sagaveien 3. Fordi akkurat nå holder jeg på å pakke sammen tingene mine før jeg starter i ny jobb i Drøbak om bare noen dager.

I den forbindelse leita jeg frem prekenen jeg skrev til min ordinasjonsdag i Ås arbeidskirke 2. påskedag 2018. Der skrev jeg følgende:

Det er stort for meg å i dag få lov å bli ordinert til prestetjeneste – fordi det betyr at kirken står bak meg. At kirken har tillit til at jeg kan forvalte sakramentene og være en leder for menigheten her i Ås. Men det som gjør at jeg i det hele tatt tør å stå her, er at å forkynne den oppstandne Jesus er ikke mitt – eller de ordinerte presters – ansvar alene! Det var ikke kun de 12 apostlene sin oppgave. Nei, det er vår oppgave sammen. Så er vi skapt forskjellige og med forskjellige gaver. Og jeg ser folk her i dag som formidler Jesus i dans, i raushet, i omsorg, i ord, i tilstedeværelse, i tjenester, i latter.

Gjennom mine nesten 6 år som prest i Ås og Kroer har jeg fått disse ordene bekreftet gang på gang. Både at jeg har mange i ryggen, og at vi har ulike gaver og evner som gjør at vi kan formidle Guds kjærlighet på ulike måter. Og det er noe av det jeg har jobbet for å tydeliggjøre i disse årene; at vi alle har noe å bidra med, og at vi alle hører til.

Ingrid Øygard etter avskjedsgudstjenesten i Ås arbeidskirke 15.10.23.. Foto: E. Fløistad

Jeg tar med meg mange fine ting i bagasjen når jeg nå bytter jobb. Jeg har fått lov til å finne meg selv i rollen som prest her i Ås – jeg har blitt utfordret, støttet og oppmuntret. Jeg har fått prøve og feile, jeg har fått være meg selv, jeg har fått fulgt mennesker på de verste og de beste dagene og alt midt imellom. Og jeg har fått kjenne på fellesskap – et fellesskap som hele veien skaper rom og muligheter for et møte mellom Gud og mennesker. Og det er sånn det skal være å være kirke.

Takk for alle gode samtaler, gode ord, klemmer, utfordringer, tilbakemeldinger og latterkramper. Ås vil for alltid ha et spesielt sted i hjertet mitt, og det er mange jeg kommer til å savne. Samtidig stikker jeg ikke langt, så vi sees nok igjen før dere aner det.

*Guds fred,
Ingrid Øygard*

Om forsiden: Ås Gospelkor, under ledelse av Harriet Müller-Tyl, deltok med farger, sang og entusiasme under regnbuemessen i Ås kirke 12. september, les mer på side 24 i dette bladet. Søndag 29. oktober kl. 11 møter vi noen av dem igjen i Ås kirke, på bots og bønnedag blir det i år blues og bønnedagsmedde, les mer om dette på side 5. Foto: Hanne-Marit Kjus Pettersen

Allehelgen i Ås

Ås kirke holdes åpen lørdag 4. november kl. 10–17 og søndag 5. november kl. 12–18. Denne helgen er det tradisjon at mange kommer til kirkegården for å pynte gravstedene og for å tenne lys. Kirkedøra vil være åpen og du inviteres inn til å tenne lys i lysgloben, sitte ned for en stille stund og la tankene vandre. Det serveres noe varmt å drikke og litt å bite i. Allehelgen er en spesiell tid for å minnes våre kjære i en kirke som er åpen for alle.

Utvalget for Åpen kirke ønsker velkommen.

Tekst og foto: Hanne-Marit Kjus Pettersen.

Drømmer du om å synge i kor?

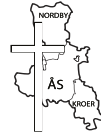

Ås kirkekor ønsker nye sangere. 26. oktober starter vi opp med øving på “Navidad nuestra” en argentinsk julemesse av Ariel Ramirez og Félix Luna. Denne messen blir årets juleprosjekt i koret. Starten på et nytt stykke er en glimrende anledning for nye sangere til å bli med i koret.

Liker du å synge? Kom på korøvelse i Ås arbeidskirke torsdag 26. oktober kl. 19, og bli med på å øve inn flott julemusikk med argentinske rytmer.

Ved spørsmål kan du kontakte dirigent Jostein Grolid, tlf. 412 87 055 eller e-post: jjg297@kirken.no

For styret, E. Fløistad

Menighetsbladet

for Ås, Nordby og Kroer

Ny epostadresse

Menighetsbladet har nå fått ny epostadresse: as.menblad@gmail.com

Den gamle epostadressen virker ikke lenger, vi ser ikke noe av det som blir sendt til den.

Innlegg til menighetsbladet bør være i word-format, og bilder bør legges ved som separate bildefiler, i .jpg-format eller lignende.

En hel side med bare tekst i bladet er ca. 3000 tegn, med mellomrom. Men, da er det ikke plass til noe bilde på den siden. For at flere skal lese saken din kan du gjerne 400-900 tegn pr innlegg, gjerne kortere, og legg ved noen gode bilder som ikke er for små.

Det hjelper oss mye om emnefeltet til eposten sier noen om hvilken type innlegg det er.

Husk navn på fotografen, hvem som er med på bildene, og sjekk alltid at du har tilatelse til å trykke hvert bilde i saken.

Når det er trangt om plassen i bladet prioriterer vi det som skal skje før det som har skjedd.

Redaksjonen

Velkommen til forestilling med

Kirke røttene

Og Viggo i tårnet

Lørdag 4. november kl. 14.00 kommer kirkerøttene til Ås arbeidskirke!

Viggo bor i tårnet i kirken. Han sier han er en svale, men kan han virkelig være det? Han ser veldig dårlig og sover opp ned. Men Viggo trenger hjelp - Tror du Kirkerøttene kan hjelpe han?

Teaterstykket er særlig tilrettelagt for barn mellom 3-7 år, og forestillingen varer i ca. 35 minutter. Dørene åpner 15 minutter før forestillingen starter.

Inngang (vipps): 50,- pr barn. Max 100,- pr familie.

Velkommen!

iko

DEN NORSKE KIRKE
Kroer, Nordby og Ås menigheter

Blues- og bønnedag i Ås kirke

Søndag 29. oktober kl. 11 lager vi en egen vri på søndagens gudstjeneste. Den tradisjonelle overskriften for denne dagen i kirkeåret er «bots- og bønnedag». Temaet for dagen er å ransake seg selv, be om tilgivelse og gjøre opp for det som har gått galt. Et viktig tema som alle kan kjenne seg igjen i! Inn i denne tematikken, vil vi bruke musikk fra sjangrene gospel, blues og spirituals. Sangere fra Ås gospelkor er med, og sangene vil uttrykke både klage og vanskelige livsvilkår, men også mye håp og glede.

Bluesen er kjent for å være melankolsk, og det er en musikkjanger som gjerne forteller om det som virker håpløst, det som gikk galt og som holder folk nede. Blues, gospel og spirituals er nært beslektet og stammer fra afrikansk-amerikansk musikk i USA i slavetiden og senere. Vi har flere eksempler på denne folkemusikken i salmeboka, som «Nobody knows the trouble I've seen» og «Go, tell it on the mountain».

I denne gudstjenesten får vi virkelig mulighet til å synge disse flotte salmene av full hals! Salmene setter ord på vanskelige livsvilkår og strev, men de har også mye trøkk og livsglede, og formidler et klart håp: En dag skal jeg bli fri!

Blues- og bønnedagsgudstjenesten ledes av prost Kjerstin Jensen, kantor Jostein Grolid og medlemmer fra Ås Gospelkor med Harriet Kjus Müller-Tyl.

Varmt velkommen!

Med vennlig hilsen Kjerstin Jensen,

Ås Gospelkor

prost i Søndre Follo

Nordby menighetscenter 30 år – stor jubileumskonser 12. november

Nordby menighetscenter fyller 30 år nå i høst, og vi i menighetsrådet har funnet ut hvordan vi vil feire det: vi vil for første gang samle alle som bruker lokalene våre til musikalske aktiviteter til rett og slett og vise seg fram, sammen.

Senteret er ikke bare et møtested for menighetens ansatte og kirkegjengere og gode øvingslokaler for musikere i alle aldre. Ambisjonen er å være et møtested for lokalsamfunnet vårt, et sted å treffe allerede kjente og få enda fler, et sted for opplevelser som bygger fellesskap.

Her har vi både Babysang, Kidsing, Parentsing, Nordbykoret og diverse solister fra nærområdet vårt, i tillegg til Upper Tunes, som også har vært mye hos oss.

Den 12. november har vi invitert dem alle og nå inviterer vi resten av bygda – og alle andre som er interesserte – til å se og høre på dem alle i en festkonser på senteret vårt, den 12. november kl. 17.00.

Alle aktører får sin egen avdeling, men vi legger opp til en grande finale, hvor alle samles i ett stort kor og framfører noe sammen under ledelse av vår kantor Hans Dur Molvik, fra de yngste til de aller eldste.

Taler til jubilaranten blir det naturligvis også – og marsipankake, kaffe og brus til alle som ønsker.

Vi håper at flest mulig tar veien til oss og blir med og gir det fine huset vårt den feiringen det fortjener.

*For Nordby menighetsråd
Arve Fløystad-Thorsen*

Vlad fra Ukraina og Halvor ungdomsdiakon fant tonen på alle måter.

Over: Kay Zin fra Myanmar var glad for å bli introdusert for Årungen. Under: Fra venstre: Guro Olena, Oda og Dennis, og Ruslana, Guro og Oda er norske introkonsulenter, resten er fra Ukraina, alle koste seg med kanonball og volleyball ved Årungen.

Oppdag ditt nærmiljø

Ås er vertskap for Ås internasjonale læringscenter, voksenopplæringen for flyktninger i Ås, Vestby og Frogn kommuner.

Menighetene samarbeider med introduksjonsordningen ved senteret. Mens de andre elevene ved senteret hadde høstferie, var introduksjonsordningen opptatt med aktiviteter som skulle gjøre dem kjent i nærmiljøet. Prostidiakon Atle og ungdomsdiakon Halvor var da med og arrangerte aktiviteter med dem.

Mandag tok vi med oss en stor flokk fra 6 ulike land til Ås arbeidskirke hvor det var omvisning, lett servering, quiz og ikke minst musikkinnslag. Halvor har mange talenter, ikke minst innen musikk. Dette er nyttig! Han har møtt noen av elevene til øvelse noen ganger og resultatet er blitt et band som opptrodte for de andre. Dette ble satt stor pris på!

Tirsdagen fikk Frognelevnene være med på en «eksklusiv» busstur rundt i Frogn, en riktig oppdagelsesferd hvor man fikk se at Frogn er mer enn Drøbak!

Onsdagen gikk Atle sammen med en gruppe fra Ukraina og Myanmar fra Ås sentrum til Årungen i strålende vær. Her grillet vi pølser, «lekte» litt og koste oss. «Her skal vi tilbake med familie og venner» var omkvedet blant deltakerne som satte pris på å oppdage muligheter i nærmiljøet.

Tekst og foto: Atle Eikeland, prostidiakon

Ås menighetshus

Har dere sett hvor fint Ås menighetshus har blitt?

Husets utvendige vegger og vinduer har blitt malt i mai/juni i år, 2023, noe som trengtes veldig. Det er mye vedlikehold med gamle hus, og det lønner seg ofte ikke å vente med sånt. Nå varer det noen år igjen, før mer utvendig vedlikehold.

For egen del, vil jeg si at huset har betydd mye i barne-/ungdomstid, med søndags-skole, jenteklubb med Marit Bjørnstad, konfirmantsamlinger, ungdomsklubb/ungdommens lørdagskveld, møter med forskjellige temaer gjennom årene. Mye ble annerledes da Arbeidskirken kom midt på 80-tallet, og menighetshuset fikk en annen rolle. Men fremdeles er Ås menighetshus veldig brukbart til møter og samlinger.

Vi er en liten styringsgruppe for Stiftelsen Ås menighetshus, og vi har alle det til felles, at vi vil det beste for huset, og vil at dette gamle, bevaringsverdige, huset fortsatt skal eksistere som samlingssted for kristelige aktiviteter, minnesamvær, selskaper ved dåp, konfirmasjoner eller andre anledninger.

Bruken av Ås menighetshus har over tid endret seg. Det har vært tendens til sjeldnere bruk og dermed lavere leieinntekter. Det er problematisk å få leieinntektene til å dekke det det koster å drifte huset. Det er mange faste utgifter som i dagens situasjon er sterkt stigende, og et gammelt hus trenger vedlikehold, derfor trenger vi inntekter.

Vi har noen faste leietakere, men vil gjerne bli benyttet av flere som faste eller sporadiske leietakere, og vi kan tilby følgende:

Garderobe/toalett, en liten sal, og en stor sal + kjøkken.

Mange meter kledningsbord måtte byttes, Hans Kristian Røed tok jobben på dugnad. 03.05.2023. Foto Terje Sørhaug

Priser: liten sal: kr 800, for hele huset kr 2000, inkludert kjøkken.

For rigging/pynting dagen i forveien beregnes kr 400.

Vi har middagsservice med store tallerkener til 50 og mindre tallerkener til 20 – 30, kaffeservice til 80.

Med håp om at flere ønsker fortsatt drift av Ås menighetshus, håper vi at flere vil leie hos oss:

Kontakt: Gerd Asklund tlf.: 959 60 169 /e-post: g-aklun@online.no

For styringsgruppa i Ås menighetshus, Tekst og foto: Gro Mette Rønningen

Styret i Stiftelsen Ås menighetshus:

Gerd Asklund, styreleder
Hans Kristian Røed, nestleder
Styremedlemmer:
Gro Mette Rønningen
Tom Egil Nordengen
Tor Martin Stople

Gumuz-kvinner venter på nytt alfabetiseringskurs

Kvinnene venter desperat på at skolen skal begynne igjen. Alfabetiseringskurs for kvinner har betydd mye for hele gumuz-fellesskapet, og nå håper de på at leseferdighetsprogrammet kan fortsette.

I lang tid var det vanskelig å reise til eller i Kamashi-sonen i Vest-Etiopia der Ås menighets misjonsprosjekt drives. Dette på grunn av mye uro og vold. I 2023 er situasjonen mye bedre, og folk ferdes igjen på veiene. Det er stor mangel på offentlig transport, men en prosjekt- eller organisasjonsbil kan igjen reise trygt.

Under teamets opphold i Kamashi, hadde de et godt samarbeid med folk. Spesielt gjaldt dette i området Gilgila, som ligger 19 km fra Kamashi. Da prosjektmedarbeiderne kom, var det mange mennesker som var samlet, og som i lang tid hadde ventet på at skolen og undervisningen skulle komme i gang igjen.

Prosjektteamet spurte læreren Argane Abebe om hvordan de siste årene hadde vært, og hvordan urolighetene påvirket undervisningen hennes og generelt arbeidet for kvinners leseferdighet. Hun uttrykte sine bekymringer på vegne av gumuz kvinnene og sa: «Da alfabetiseringskurset stoppet opp, var det et tap for hele samfunnet vårt, spesielt for kvinnene. Det ville vært så flott om kursene kunne starte på nytt og våre kvinner kunne gjenoppta lesetrenings-timene. Dette hjelper dem å repetere og å huske hva de har lært, og programmet oppmuntrer dem også til å forbedre jordbruket, spare penger, og selvsagt motiverer dem til å lese og skrive på morsmålet, gumuz.»

Argane Abebe underviser i alfabetisering for gumuz kvinner. Hun er en myndig dame og har klare meninger om hvorfor kvinnene bør lære å lese og skrive – på morsmål

Hun snakker også om hvem som er best skikket til å undervise kvinnene i å lese og skrive:

«Etter min mening er kvinnelige lærere mest egnet for å undervise kvinner. Dette er fordi vi kvinner har våre egne hemmeligheter som kun skal deles med andre kvinner i stedet for f.eks. mannlige lærere. Dessuten har vi gode kvinnelige lærere som er flytende i gumuz, som er morsmålet deres, og det er enkelt for andre kvinner å kommunisere med dem.

I tillegg mener hun at den gumuz-språklige befolkningen også på andre steder ville ha like stor nytte av slike alfabetiseringskurs og ber om at programmet utvides.

Tekst og foto: Mparany Rakotondrainy

Hvordan har de det, de som bor i Moer helsehus, på korttids- eller fast opphold?

Klarer vi å tenke oss til hva som blir viktig for oss, når vi flytter fra hjemmet vårt, når dagen må tilpasses andre og vi blir avhengig av andre, til måltider og stell i økende grad?

Moerhjemmets venner ble grunnlagt som foreningen Åslunds Venner for 45 år siden, i 1978.

Hovedformålet vårt er å skape hygge og trivsel blant dem som bor, og lever sine dager på Moer. Våre hyggekveldarrangementer er åpne for pårørende til de som bor i helsehuset, og også de som bor i omsorgsboligene og på Moertunet, forutsatt at det er plass.

På festene våre: sommerfest, olsokfest og førjulsfest, kan vi bare si velkommen til de som bor/oppholder seg i Moer helsehus: vi har ikke plass til flere, dessverre

Foreningen vår laget til 15 hyggekvelder i fjor, med underholdning, musikk og servering, og gratislotteri hver hyggekveld. Vi laget tre fester på dagtid i løpet av året: sommerfest, olsokfest og førjulsfest; vi gikk med barvogn, med servering på avdelingene

ca. annenhver søndag gjennom året; vi ga oppmerksomheter ved fødselsdager i løpet av året, og blomster ved høytidene til avdelingene.

Alt dette er avhengig av frivillig innsats fra mange medlemmer, og det koster, men er gratis for dem som mottar det. Vi er 100 medlemmer, 30 aktive i foreningen.

Kunne du tenke deg å støtte oss, hadde vi vært veldig takknemlig for dette, for penger trenger vi; gavepenger vil bli brukt til beboernes beste.

Bankkto.:1654.2048208 eller vipps: 582579. Det er også mulig å gi oss grasrotandel, ved tipping, lotto eller joker: til org.nr.: 993 911 860.

Når vi blir valgt til mottakere av minnegaver ved begravelser/bisettelser, er vi også veldig takknemlige for det; det viser at folk setter pris på det vi gjør!

Tusen takk for at dere tenker på oss!

*Gro Mette Rønningen,
leder for Moerhjemmets Venner*

Lions Trio+ underholdt på Olsokfesten. på Moertunet, 28. juli 23; f.v.: Sverre Sildnes på bass, Mona Pettersen sang, Jan Ivar Pettersen på gitar og Hans Paul Finsrud med trekkspill. Foto: Hanne-Marit Kjus Pettersen

Nordbys konsertmesser- eventyret fortsetter

Nordby menighet fortsetter sin konsertmesseserie, en del av menighetsrådets jubileumsprosjekt Levende Nordby. Foreløpig har vi tre i halvåret. Messene er blitt en liten institusjon, med en solid kjerne av faste gjester, fra alle tre sogn i kommunen. Og i tillegg folk som ikke ellers ses så ofte i kirken, som nå plutselig kommer igjen og igjen.

Det er akkurat som vi håpet det skulle bli da Hans (Dur Molvik) og jeg satte dette ballet i gang, som Levende Nordbys pilotprosjekt. Konsertmessene våre skal være et opplevelsesrom, med ord og musikk i sentrum og med mindre ritualer og vaner enn i andre gudstjenester, men med minst like mye åndelighet og så å si alltid en ekstra godt besøkt nattverd til slutt.

For det ER fortsatt en gudstjeneste. Den er bare helt annerledes ved å være bedre tilpasset vår tid og de menneskene som lever sine liv her og nå. Målet er ikke først og fremst å fylle kirken, selv om vi jo nesten alltid gjør det. Målet er å tilby noe som folk ikke får andre steder. Er det mange nok til å fylle kirka, ja så er det jo bra. Kommer det litt færre, ja så er messen kanskje desto viktigere for de som kommer. Det viktigste

for oss er at folk på vei ut er fornøyde og bekrefter at vi er på rett vei og har igjen fått noe helt nytt til.

Og det våger vi å si at vi er, og har, etter at høstens første to messer er gjennomført. De ble veldig forskjellige, men vi er i grunn innmari stolte av dem begge.

Demokratimessen 27. august

Den 27. august, midt i kommunevalgkampen, arrangerte vi noe som oss bekjent ikke har vært gjort før her i landet, nemlig en demokratimesse. Vi inviterte det ukrainske koret vårt, Kvitka, til å være med og gi det hele en ramme preget av vår tid, og vi hadde dagens improvisasjon til originalteksten til vår egen nasjonalsang. Så hadde vi bedt alle partienes toppkandidater om å komme med et musikkønske og flettet dem alle inn i messen. Marit Bekken holdt en preken om folkestyret og kirken som gjorde et uutslettelig inntrykk på alle tilstedeværende. Messen ble avsluttet med Kringsatt av fiender, i en versjon som alle som var til stede sent vil glemme. Flere av partienes toppkandidater – ordfører kandidatene våre – utbrøt at dette hadde vært rørende og at de satte stor pris på arrange-

Fra demokratimessen 27. august

Fra gospelmessen i Nordby kirke 1. oktober

mentet, som også var en hyllest nettopp til dem, de menneskene som framover skal bruke av sin tid på å trygge det lokale folkestyret uten så mye som nattarbeid og ofte kjeft som belønning. Ja, folkestyret og dem som holder det oppe er sannelig en messe verd. Og dette kommer vi til å gjenta.

Gospelmessen 1. oktober

En kandidat for da capo ble også gospelmessen vår den 1. oktober. Midt i potetferien fylte vi kirka med «ammrikansk» gospelstemning, med utrolig god hjelp av sangere fra fire ulike gospelkor i området. De fikk alle både sunget sammen og hver for seg, og stemningen var på topp gjennom en hel messe. Den ble enda mer annerledes enn de pleier å være: her ble dagens forskrevne bibeltekst lagt inn med komp midt i en amerikansk gospelklassiker, her ble prekenen i praksis holdt av en av solistene våre, Eivind Smith, i rollen som amerikansk sørstatspastor. Og ikke minst var klapping, hoiing og dansing helt i orden.... Resultatet ble en messe som midt i den norske pottitferien bød på en stemning som lå nokså langt fra den som er vanlig i en norsk gudstjeneste, ja kanskje i landet vårt overhodet. Det var nesten som om vi alle var

vibrerende til stede på de bomullsmarkene pastoren snakket om, ledet av prost Kjerstin Jensen. Hun rammet det hele inn med lune velkomstord, forbønn (med rungende gospelsvar!), velsignelse og en nattverd med rekordoppslutning.

5. november:

Velkommen til Requiemmesse!

Høstens siste konsertmesse blir noe ganske annet. Da er det allehelgens dag, den dagen vi tradisjonelt minnes de døde i kirken. Da tar vi tempo og turtall helt ned, når vi inviterer alle pårørende av dem som gikk bort i fjor til å være med på en messe spunnet rundt den franske komponisten Gabriel Faurés requiem. Her blir det stearinlys og stemningsfull ettertenksomhet, med vakre tekster i kombinasjon med sfærisk og svevende musikk. Vi skal lage et rom for tanken og sorgen, men også for den stille gleden som i Faurés musikk følger av at døden ikke er en slutt, men en ny begynnelse. Vel møtt også da, også dere som tilhører andre sogn: vi er mange som har mistet noen og dette rommet har naturligvis rom også for den sorgen som er eldre enn ett år.

Tekst og foto: Arve Fløystad-Thorsen

BARNAS

Fargelegg!

Gi barnebladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller **22 08 71 00**

Tegning:
Monica Bauleo

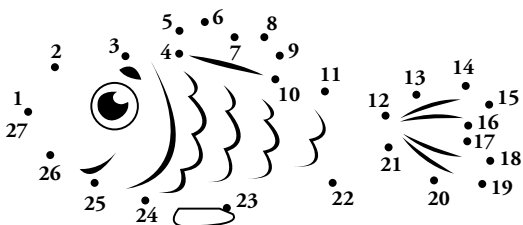
Vitser

Hvorfor har kua bjeller?
Hornene funker ikke

En dame stod ved fotgjengerfeltet og ventet.
Nå har det vært grønn mann fem ganger. Når blir det grønn dame?

Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre!
Hva skjuler seg her?

Finn fem feil!

Her hjelper den barmhjertige samaritanen mannen som ble overfalt. De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre? Tegning: Monica Bauleo

 Søndagsskolen - mer enn du tror

Renate Gjerløw Larsen og Tor Kessel.

FRIHETENS TIME

Ås kirke søndag 19. november kl. 18.00

Medvirkende:

Renate Gjerløw Larsen, sang og monologer
Tor Kessel, sang og monologer
Jan-Olav Martinsen, horn
Linn Sletten Ringstad, fagott
Trond Gilberg, orgel

*Fri entré
Kollekt til Kirkens Nødhjelp*

Sindre Skeie og Trond Gilberg.

Velkommen til konsertforestillingen «Frihetens time»!

Opplev solistene Renate Gjerløw Larsen og Trond Kessel, med musikere, framføre de syv sangene og seks monologene.

Tekstene er skrevet av vår egen Ås-boende forfatter, prest og poet Sindre Skeie og musikken er laget av kantor i Fredrikstad, Trond Gilberg.

Stykket ble sendt i NRK Radio P1 den 2. januar 2022 og blir i høst satt opp åtte forskjellige steder, blant annet Nidarosdomen – og ÅS!

Tekstene i verket bygger på forskningsrapporter om menneskehandel, arbeidsforhold, globale leverandørkjeder og på holdningsundersøkelser blant norske forbrukere, der mange ønsker forandring.

Frihetens time starter med skaperens gode intensjoner som mennesker gled bort fra og lot grådighet og egennytte få råde. Stemmene formidler hvordan virkeligheten ser ut fra de utnyttedes ståsted og hvordan det preger deres kropp, sinn og psyke. Vi hører også hvordan beretningene lander hos vanlige mennesker.

Stykket munner ut i klare toner av håp: «Ennå vil godhet skje» og «Frihetens time skal komme». For det er økende oppmerksomhet om vår tids former for slaveri – og at vi må finne veien til en mer rettferdig og bærekraftig verden. Mange aktører er på banen for å bekjempe og forebygger utnyttelse. Nye viktig lovverk er på plass i Norge og mange andre steder. Vi ser utnyttede grupper reise seg, og handlingsmulighetene blir stadig flere for hver av oss.

Fakta og kunnskap er avgjørende for engasjement og handling. Men noen ganger er det fortellinger, poesi og musikk som virkelig når inn til hjertene.

Kom og la deg berøre og inspirere!

*Gratis entré.
Mulighet for å gi kollekt til Kirkens Nødhjelp*

Et 40-års minne

2. juni 1983 arrangerte 2. Ås Speidergruppe en friluftsgudstjeneste i skogen på Rustad der den nye Ås arbeidskirke ble innviet to år senere. Gudstjenesten kom i gang med hjelp av prost Hans Chr. Mamen.

Det var godt oppmøte av folk som ville være med å markere at i denne skogen vil det komme en ny kirke, Arbeidskirken i Ås.

Legger ved et par bilder.

*Hilsen Håvard Svennevik,
speiderleder i Ås godt over 30 år.*

Vi trenger å høre til

#LagPlass! – en oppfordring i lys av Verdensdagen for psykisk helse.

10. oktober hvert år markeres Verdensdagen for psykisk helse. I år var temaet «Vi trenger å høre til. Lag plass!»

Dette budskapet går rett inn i Kirkens kjerne. Kirken er i bunn og grunn et fellesskap av mennesker, som møtes i troen på – eller håpet om – Jesus Kristus.

Menighetens fellesskap

Vi jobber mye for at menigheten skal vokse, at fellesskapet skal bli større, og oppleves som trygt, relevant, åpent, og godt å være i for alle. Derfor har vi for eksempel med jevne mellomrom gudstjeneste for liten og stor, en gudstjeneste spesielt tilpasset barna.

Det er kanskje lett når man er godt voksen og kanskje ikke har noen små det er naturlig å ta med til kirken, å tenke at disse gudstjenestene er ikke for meg. Kanskje har du tenkt at du skal lage plass til noen andre, og latt være å komme – og kanskje kjenner du at gudstjenesten ikke treffer helt det du ønsker deg fra en gudstjeneste fordi den har en annen gruppe som hovedmålgruppe.

Jeg har lyst til å utfordre deg til å komme likevel. Det handler om å lage plass, ikke om å gi bort plassen sin. Barna og deres foresatte trenger å høre til – i kirken, men også i menighetsfellesskapet! Mitt håp er at barna som kommer for å få fireårsbok eller seksårsbok, som kommer for å myldre rundt i kirkerommet eller for å løse tårnagentmysterier, skal bli møtt av en stappfull kirke, av en menighet i alle aldre som ønsker dem velkommen og viser interesse. Kanskje kan nye relasjoner dannes mellom fireåringen som sitter feil vei i benken og smiler sjenert, og pensjonisten på neste rad som er mottaker av smilet? Kanskje kan gleden over å få syngt tårnagentsangen for fullsatt kirke, gjøre at åtteåringen kommer

Foto: Jonathan Trvaas Kise / Den norske kirke

tilbake senere, og får se igjen et kjent ansikt? Kanskje kan en sliten småbarnsforelder bli møtt med et forståelsesfullt blikk når toåringen vrir seg i armene på vei opp til nattverden, og en vennlig fremmed som vinker og roer uroen i kroppen litt?

Gudstjeneste er fellesskap og relasjoner

Jeg tror at gudstjeneste er mer enn det som blir sagt fra prekestol og alterring. Gudstjeneste er fellesskapet, det er relasjonene som bygges, og det er opplevelsen av at man er velkommen inn i menigheten, inn i fellesskapet. En av de flotteste «prekenene» jeg har hørt, var da prestens to år gamle datter gikk inn i alterringen, satte seg på prestens knelebank, og dinglet med beina mens hun smilte til oss som knelte ned under nattverden. Hun fortalte en hel fortelling om å få komme som du er, om å bli som barn og ta imot Guds rike som dem, bare ved å sitte der, og nattverden fikk en ny dimensjon. Så flott det er, når vi voksne lager plass slik at barn og unge kan få skinne midt iblant oss, og på den måten visker ut skillene. Vi har mye å lære av hverandre, på tvers av generasjoner.

Én menighet, ett fellesskap

«Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann og kvinne. Dere er alle én i Kristus Jesus.» skriver Paulus i galaterbrevet. Jeg håper at vi heller ikke har én menighet for de små, og én for de store, men at vi kan være én menighet, ett fellesskap, i Kristus Jesus. Sammen bygger vi på den måten både dagens og morgendagens menighet. Er du med?

Jane Christin Siewartz Dahl, kapellan

Guds skaperverk – vårt hjem Tro, håp og handling

Preken holdt under friluftsgudstjeneste på Breivoll 10. september (noe omskrevet). Prekenteeksten var hentet fra Markus 4,35–41. Nordby menighet er arrangør av friluftsgudstjenesten, og samarbeider med Grønt utvalg og Breivoll gård.

Da jeg var student, på Menighetsfakultetet, fikk jeg mulighet til å være juleprest ett år. Det var sjømannskirken som hadde behov for at prester, eller prestestudenter reiste ut på oljeplattformer for å feire jul og ha gudstjenester for de ansatte som måtte være på jobb. Det hørtes spennende ut. For det er jo ikke hver dag man får mulighet til å fly helikopter ut på en installasjon langt ute på sjøen, hvor du bare ser vann rundt på alle kanter, så jeg slo til på det.

Da fordelingen var gjort, fikk jeg beskjed om at jeg skulle ut på et skip, et oljeskip som heter Åsgård A, som ligger utenfor Namdalskysten.

Der jeg fikk også oppleve, som disiplene og Jesus, at det ikke alltid er stille på havet. Det ble storm, og det kjente vi godt på båten. Helikopteret, som skulle hente folk hjem til jul kunne ikke fly ut til oss. Bølgene var 12 meter høye, like høyt som en vanlig flaggstang. Når du lå i senga, og båten var på bunnen av bølgen, ble du trykka ned i madrassen. Mens på vei opp, og over bølgetoppen, da kjentes det ut som du svevde. Sånn holdt det på i flere dager, og jeg var mest fornøyd med at jeg ikke ble sjøsyk. Ikke var jeg redd heller.

Redde, det var disiplene til Jesus. Og det var ikke så rart. For de var ombord i en mye mindre båt. Som ble fylt med vann på

grunn av virvelvinder. De trodde at båten ville synke. Men Jesus, han tok alt med knusende ro, sovende bak i båten. Og jeg har tenkt, hvorfor var Jesus så rolig? Jo, fordi han visste at han kunne styre været.

For oss høres det rart ut. Mange mennesker har gjennom sommeren fått merke at været, og vann, nei det er krefter vi ikke har kontroll over. Vi kan ikke stoppe regnet, og vannet i bekker og elver det finner sin egen vei enten vi liker det eller ikke. Vi er bare hjelpeløse tilskuere til voldsomme krefter.

Om det ikke gjør meg redd, så gjør det meg i alle fall bekymra. For klimaforskerne forteller oss at ekstremvær, ja det må vi bare bli vant til. Denne sommeren har vært den varmeste som er målt noensinne på den nordlige halvkule. FNs generalsekretær Antonio Guterres har sagt at planeten har stått på «småkoking» denne sommeren. Og det er vi mennesker som har bidratt til at det har blitt sånn.

Men hva gjør vi? Jo, jeg håper at vi gjør noe, at hver og en av oss bidrar med det vi kan. For denne vakre planeten, som er Guds skaperverk, det er også vårt hjem. Og vi har bare denne. Jeg tror Jesus kaller oss til tro, håp og handling. At vi ikke blir handlingslammet fordi vi er redde, men at vi sammen gjør så godt vi kan for å ta vare på skaperverket. For det er et hjem vi deler med alt som lever. Og det tror jeg er Guds gode vilje, at det er akkurat sånn.

Ære være Faderen, og Sønnen og Den hellige Ånd, vår skaper, frigjører og liv-giver, som var, er og være skal, en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

*Tom Egil Nordengen,
sokneprest*

Graven til Wera Lena Bogucka ved Kroer kirke.

Flukten fra Babij Jar, som endte i Kroer

29. september 2023 holdt president Volodymyr Zelensky en minnemarkering i Babij Jar i utkanten av Kiev i Ukraina. 33.771 jøder ble skutt og drept der 29. og 30. september 1941. De ble ført inn dit uten å vite hva de gikk til. Blant dem var Wera Lena Bogucka. 17-åringen var av jødisk herkomst, men da moren forsto hva som var i ferd med å skje med dem, fortalte hun en soldat at Wera var adoptert, og altså ikke jøde. Dermed fikk hun gå ut igjen, og ble en av kun tre som overlevde massakren.

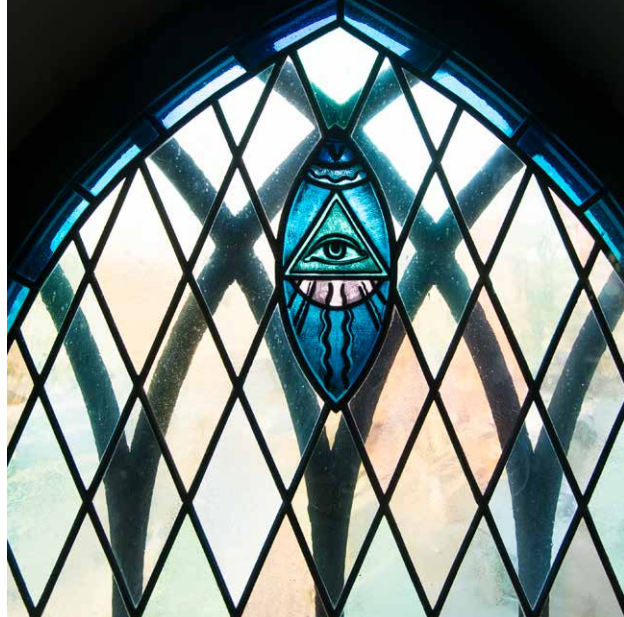
Flukten tok henne flere steder i Europa, og hun opplevde mye fysisk og psykisk smerte. Reisen endte til slutt på Granås sykehjem i Kroer, der hun sa hun hadde sin beste tid i livet.

Under krigen bestemte hun seg for å la seg døpe hvis hun overlevde, og det gjorde hun i den polske fangeleiren i Halden.

Tore Strømøy skrev boken "Flukten fra Babij Jar" om Weras liv. Til Strømøy sa hun: – Gud har holdt sin hånd over meg enten jeg var i Babij Jar, i fengsel, i straffeleir eller her (på sykehjem). Jeg takker Gud for maten og personalet for serveringen.

Wera Lena Bogucka døde 14. juli 2002. Hun ligger begravet på Kroer kirkegård.

Tekst og foto: Inger-Johanne Røiseland

Quiz

1. Hvor i Bibelen finner vi de kjente ordene «Alt har sin tid»?
2. Abraham var far til Isak, men også til Ismael, hva het Ismaels egyptiske mor?
3. Tre av menighetene Paulus skrev brev til, og som vi finner i Det nye testamente, lå i dagens Hellas. Hvilke?
4. Du bor i Gydas vei. Hvilket postnummer har du?
5. For 100 år siden brant daværende Kroer kirke. I hvilket år var den kirken bygget?
6. Hvor er Jerevan hovedstad?
7. Freddy Mercury het vokalist, men hva het bassgitaristen i samme gruppe?
8. Vebjørn Rodal vant gull i OL i 1996, i hvilken øvelse?
9. Hva het filmen fra 1957 hvor Leif Juster spilte hotellportier Poppe?
10. Du har lyst å lære deg språket aymara, i hvilket av disse landene kan det være lurt å reise til da? a) Niger b) Honduras c) Laos d) Bolivia e) Etiopia?

Quizmester: Atle Eikeland

Svarene finner du på side 23

Kirketreff i Nordby

Velkommen til kirketreff i Nordby på torsdager.

Det er andakt i kirken kl 11.30 og etterpå er det formiddagsmat i menighetscenteret. Vi møtes annenhver torsdag.

26. oktober

9. november

23. november

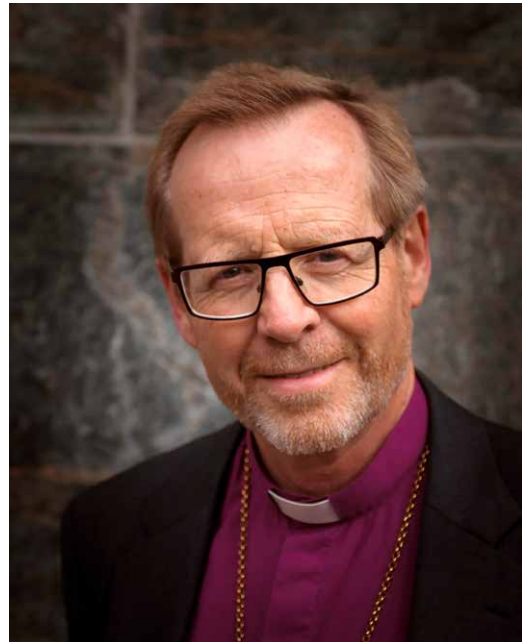
Torbjørn Refsnes Jørgensen

Ås kirkeakademi

Tirsdag 28. november, Ås kulturhus kl. 19.30
Halvor Nordhaug: Stat og kirke elleve år etter: Hvor står folkekirken?

I 2012 ble Grunnloven endret. I stedet for en statsstyrt «Statens offentlige religion» ble Den norske kirke nå omtalt som «Norges folkekirke». I 2017 ble Den norske kirke selvstyrt, og dermed var statskirkeordningen avviklet. Eller var den egentlig det? Hvordan er forholdet mellom stat og kirke i dag, elleve år etter grunnlovsendringene? Og hvor står folkekirken?

Halvor Nordhaug var biskop i Bjørgvin til 2022. Han har tidligere vært kapellan i Ås og rektor på Menighetsfakultetets praktisk teologiske seminar. Som pensjonist er han bosatt i Ås.

Per Kristian Aschim

takk!

Takk for din stemme!

Det var kirkevalg 10. og 11. september 2023. Den norske kirkes medlemmer, født i 2008 eller før, hadde stemmerett. Kirkevalget ble gjennomført både digitalt og fysisk. Det betyr at mange har bidratt for at dette skulle fungere godt. Og det gjorde det!

Nå det er tid for å si takk: Tusen takk til deg som stilte til valg. Tusen takk til deg som gjorde kirkevalget mulig. Tusen takk til deg som stemte på det som er viktig for deg. Demokrati i kirken betyr at mange er med og tar ansvar. Kirkedemokratiet fungerer ikke uten innsatsen fra alle dere som har hatt store og små oppgaver i forbindelse med kirkevalget. Tusen hjertelig takk!

*Linda Janson-Haddal,
daglig leder menighetene*

Offentliggjøring av valgresultat

Med dette kunngjør Nordby sokn, Kroer sokn og Ås sokn at menighetsrådene de følgende fire år består av:

Kroer menighetsråd

Medlemmer:

- Asbjørn Rønning
- Inger-Lise Norseth Stubberud
- Svend-Kristian Martinsen
- Olav Albert Høibø
- Gro Elin Vinnes Tutturen
- Karin Marie McGregor

Varamedlemmer:

- Hans Gåvim Aschim
- Anders Magnus Mjøs
- Eva Ulrika Cecilia Bergroth-Plur
- Gerd Mari Lye

Nordby menighetsråd

Medlemmer:

- Celine Marie Jensen
- Olav Aardalsbakke
- Eyvind Andreas Skeie
- Arve Fløystad-Thorsen
- Linn Kristin Sandnes
- Bente Haukalid Jønvik

Varamedlemmer:

- Gerd Halås
- Tom Møller
- Kåre Lauvli

Ås menighetsråd

Medlemmer:

- Ann Kristin Viken Almås
- Elin Finnseth Sæverås
- Jan Fredrik Holmqvist
- Karen Elise Aschim-Teigum
- Siv Merete Gresbakken Kvalbein
- Kirsti Stave Stevik
- Ottar Kristoffer Kjus
- Geir Waldeland

Varamedlemmer:

- Odd Henning Unhjem
- Elisabeth Hurwitz Botner
- Gunder Skiaker
- Bjørg Malme
- Erling Mons Ulvik

Kirkevalget
2023

Friluftsgudstjenesten på Breivoll 10.9. På Staburstrappa: KidSing, 1.rad fv: Ronja Therese Aagaard Qvarmstrøm, Lotte Hauge Uddu 2.rad fv: Lily Jasmine Aagaard Qvarmstrøm, Aurora Hauge Uddu, Eira Schnell Rustad. Dirigent Marianne Instanes Mathiesen. Musikere: Kapellmester: Øyvind Ridley Phil, på bass Knut Magnus Nordhaug, trombone Carl Andreas Helsvig. I bakgrunnen, ungdomsdiakon Halvor Bekken Aschim-Teigum og sokneprest Tom Egil Nordengen. Foto: Jon Kristian Øiestad

Staburgudstjeneste for femte år på rad

10. september var det gudstjeneste ved staburet på gårdstunet på Breivoll for 5. år på rad. Friluftsgudstjeneste 2. søndag i september har blitt en tradisjon. Breivoll ligger åpent og inviterer oss til gode turmuligheter i vakre omgivelser; på godt merkede stier og turveier, til usedvanlig god kirkekaffe og kaffemat og til en Kirke under åpen himmel, der barn bæres til dåp; alt dette som en fantastisk ramme for en gudstjeneste. Hvert år sørger det samme bandet for flott musikk, barnekoret KidSing synger, Grønt utvalg deltar og gudstjeneste-temaet knyttes til skaperverket, slik at innhold og form preges av stedet og naturen omkring.

Området Breivoll ved Bunnefjorden er godt kjent for mange som turmål med store gras-sletter og fine bademuligheter, og som et sted hvor mange feirer St. Hans. Området eies av Ås kommune. Innerst på området

ligger Breivoll Gård som har vært utleid til ulik virksomhet gjennom mange tiår. I årene fram til 2019 arbeidet Ås kommune med nye planer for stedet. Målet var at stedet og området skulle gi naturopplevelser og være en friluftslivs-arena for alle aldersgrupper. Nordby menighet hadde planen klar for friluftsgudstjeneste på Breivoll da muligheten kom sommeren 2019. Breivolls venner, sentrale politikere i Ås kommune og Oslo og Omegn Turistforening var positive til menighetens planer om en årlig friluftsgudstjeneste på gårdstunet. Ansvarlige bestyrere var fra første dag var med på samarbeidet og la til rette for det praktiske. I Nordby menighets planer kommer friluftsgudstjenesten på Breivoll til ha en spesiell plass også i årene som kommer.

Torbjørn Refsnes Jørgensen

Høsttakkefest i Ås arbeidskirke, foto: Aase F. Kvarme, og i Nordby, foto: Birgit Gullerud

Høsttakkefest

Vi er kommet til en tid på året hvor bladene faller fra trærne, kveldene blir mørkere, og temperaturen faller. Høsttid betyr også innhøsting. Åkrene er tresket, kjøkkenhager, bærbusker og frukttrær viser oss hvilke gode gaver naturen gir oss. I takknemlighet for markens grøde feirer vi hvert år Høsttakkefest i menighetene våre. Gjerne i kombinasjon med utdeling av Kirkebok til alle 4-åringer.

Slik var det også i år, både i Nordby kirke, Ås arbeidskirke og i Kroer, 24. september. For en som er uten særlig estetisk sans (undertegnede), er det gull verdt å få hjelp til å pynte kirken. Ås bygdekvinnelag stiller trofast opp år etter år, og viser frem frukt og grønnsaker. En smakebit ble det også mulighet for. Derfor, en stor takk til alle frivillige i Ås bygdekvinnelag som hjelper oss å pynte kirkene så flott til Høsttakkefest.

Tekst og foto: Tom Egil Nordengen, sokneprest

Detaljer fra Kroer kirke 24. september.

Ann Napolitano: «Kjære Edward»

Forlag: Vigmostad & Bjørke, 2020.

Vi er på en flyplass i New York. Familien Adler skal ta det store steget å flytte til California. Nå er de kommet fram til sikkerhetssjekken og Jordan (15) gjør seg vanskelig og nekter å gå gjennom kroppsscanneren. Lillebror Edward (12) og foreldrene står ganske fortvilet og betrakter opptrinnet.

Men det er ikke bare denne familien vi blir kjent med. Øvrige passasjerer er bl.a. Linda som håper å gifte seg i California, Florida som optimistisk er rede for en ny start i livet, Mark som har business å utrette i California og som snart skal forelske seg i den vakre flyvertinnen Veronica. Vi har Crispin Cox, en kreftsyk, usympatisk og styrtrik mann i rullestol som skal gjennom en dyr behandling, og vi har den mørkhudede soldaten Benjamin som er på vei hjem fra Afghanistan. Han er såret og skal hjem til bestemoren. Alle disse veldig forskjellige menneskene – hvorfor blir vi kjent med dem?

Vi føler at noe er i gjæret. Og det som skjer er det verst tenkelige. Etter litt turbulens og hektisk virksomhet i cockpiten stuper flyet rett i bakken.

Eneste overlevende er Edward Adler, 12 år.

Boka består av korte kapitler som vekselvis handler om timene på flyet og om Edwards liv etter flykræsjet. Vi får innblikk i hva passasjerene tenker om sitt eget liv og om de andre på flyet. Noen av dem skaper nye bekjentskap disse timene.

Edward våkner opp på sykehus, har fått noen skader og har mistet familien. Vi skjønner godt at det er tøft. Han skal bo hos tante og onkel. De har alltid ønsket seg barn, men aldri fått noen. Uheldigvis overhører Edward tanta si til ei venninne: «Vi ønsket oss en baby og fikk en tolvåring». Men for all del, onkel og tante gjør så godt de kan. Dette er ikke enkelt for dem heller. Heldigvis bor ei jevn gammel jente i nabohuset, og de to utvikler et fint og sterkt vennskap.

Mange gjør så godt de kan for at Edward skal ha det bra, men bedringen går sakte og han lever i ei slags boble. Vi leserne får ta del i den langsomme prosessen. Hva som endelig gjør at han kommer ut av bobla er overraskende. Det kan dere lese om ...

Man kan gjøre seg mange interessante tanker her, både om Edwards liv og de andre flypassasjerene.

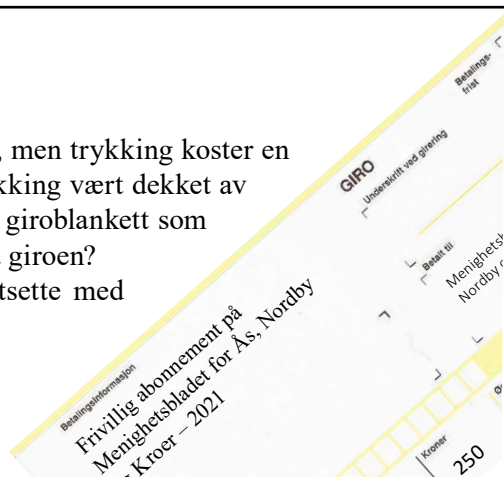
Anbefalt av Elin Solberg, Ås bibliotek.

Har du huska på giroen vår?

Menighetsbladet lages og deles ut på dugnad, men trykking koster en god del penger. Lenge har kostnadene til trykking vært dekket av annonser og frivillige gaver, betalt inn på en giroblankett som ble delt ut med nr. 2 hvert år. Har du huska på giroen?

Vi ber om flere frivillige gaver for å kunne fortsette med å trykke bladet.

Menighetsbladet for Ås, Nordby og
Kroer, konto nr.: 1602 59 75417

DR. SIGURD SØDRING OG HUSTRU ELSA SØDRINGS LEGAT FOR EVNERIK UNGDOM I ÅS OG VESTBY

Ungdom som har avsluttet videregående skole, og som fortsetter med utdanning/studier med mer enn 1 års varighet, og som ikke står foran avsluttende eksamen våren 2024, kan søke om stipend. Søkere som ikke tidligere er tildelt stipend, prioriteres.

Søknadsskjema finnes på www.adv-vestby.no under fanen Legater. Skjema kan også utleveres hos Skar advokater på Vestbytorget i Vestby eller ved prestekontorene i Ås og Vestby.

Søknad må være innkommet forretningsfører advokat Bjørn Clemetsen, Postboks 174, 1541 Vestby eller e-post office@adv-vestby.no, senest innen 1. desember 2023.

Askim & Spydeberg
SPAREBANK

www.asbank.no

Fasit til Quiz på side 17: 1. Forkynneren. 2. Hagar. 3. Fillipi, Thessaloniki og Korint (Filliperne, tessalonikerne og korinterne). 4. 1434 Ås. 5. 1852. 6. Armenia. 7. John Deacon. 8. 800 m (friidrett). 9. Fjolls til fjells. 10. Bolivia.

Ås Gospelkor bidro med flere fine sanger, som f.eks. «Håp» med tekst og musikk av Harriet Kjus Müller-Tyl.

Regnbuemesse i Ås kirke

Follo Pride ble markert i Ås uke 37 og Ås menighet tok del i arrangementet med en regnbuemesse tirsdag 12. september. Denne var godt planlagt og ble vel gjennomført i en verdig ramme. Deltakere var prost og prester, prostidiakon, organist, menighetsrådsleder, medlemmer av menighetsrådet og Ås Gospelkor.

Tekst og foto: Hanne-Marit Kjus Pettersen.

Koret var pyntet i regnbuens farger.

Et spesielt innslag var samtalen mellom prost Kjerstin Jensen og sogneprest i Varteig Thomas Raadin Iversen. Han er nylig innsatt prest, selv homofil og gift.

Konsert i Ås Kirke

Søndag 22. oktober kl.19.00

Kulturdagene i Ås 2023 avsluttes med
FLOTT konsert i Ås Kirke!

Magnolia Jazzband og Ås Kirkekor

**Her blir det gladjazz på sitt beste.
En spennende og unik konsert, en minnerik opplevelse!**

**Billetter kr. 400,- Billetter kan kjøpes hos Erik Johansen Norli
eller ved inngangen til Ås Kirke konsertdagen fra kl. 18.30**

Mimrespalten

15 As-gutter med kløvhest i Gudbrandsdalsfjell

Forsøk på å gjenoppløve gammel fjell- og seterkultur
 I 1854 gjorde prof. J. A. Friis — han som skrev «Laila» — en tur med kløvhest i Fåvang- og Ringebu-fjellene, på fjellplatået sør for Rondane. Han hadde med seg to kamerater og har omtrent turen mestertelig i boka «Til fjells i Fjellens» som kom i nytt opplag på Gyldendal i 1935. — Her i vinturen begynte triangelguttene på Ås å diskutere om de skulle prøve å kopiere denne turen og se om de klarte å oppleve nye av det samme som Friis og hans kamerater, på tross av at det er langt over hundre år mellom. Halvparten av guttene bestemte seg for å bli med, og lørdag morgen den 31. juli stod de på perrongen på Ås stasjon ved halv ni-tids og ventet på toget. De hadde med seg ryttsekker med ombytta, tørretmat for 8 dager, litt koseknakk og hundre kroner hver til reise og middagsmat. Og kastebrotstang i hånden! De modige var: Elling Syrrist, Ole Bjerkestrand, Per Audun og Lars Ivar Mannsåker, Terje Bjørnemo, Rune Nilssen, Toni Wisht, Arne Græe, Rune Grindaker, Lars Johan Syrstad, Per Morten («Per Borten») Berger, Gunder Skiaker og Elg Ola Nordrum. — Det var forresten artig at vi skulle ha

med oss «Per Borten», for på Østbanen kom Einar Gerhardsen med familie og så seg med på samme togdri!
 Stor hjelp fra Hærens hesteskoole og institutt for husdyravl
 Sjøfæsteveterinær for Hæren, oberstleilant Per Tjøstvang — som forresten selv driver gutterklubb i Stange — var mer enn hjelpsom med å få spore opp en lokal segeterost og skaffe moderne kløvval til denne. Kløvstytret fikk vi fra Hærens hesteskoole på Starum. Men ennå heldigere var vi som fikk med forsker Odd Vangen på institutt for husdyravl, som er godt kjent for sitt lag med hester, gutter — og giter. Han er jo trener i rideskoleen på N.H. og har sin private ridehest på Serås. Referenten til disse linjer var med som kjentmann og kjelkønjef, så til var det festens av oss som dro avgårde. De fleste guttene var i ti-tolvårsalderen.
 Tjøstvatn på traktorstier
 Vi kom til Fåvang stasjon ved halv to-tiden på denne lørdagen og hadde halvveis planer om å overnatte på et nedlagt gamlehjem med i bygda, for så å starte turen til fjells søndag mor-

gen. Men tunge var bærene og utbrente og uvante med den slags ekspedisjoner var både vi og den hesten vi skulle få. Så da vi av Eigs østet fikk tilbud om å bli kjørt til seters samme dag — på en traktorstier — så vi ja takk. Det var en tilseier som ble brukt til siloskitt, med høye lemmer på sidene og natteringrund bak. Og halvfull ble denne innretningen av vitre guttaner og ryttsekker.
 Vi kjørte innom gården B, og der Svarten gikk og ventet på oss. Vangen hoppet av, fikk en gammel ridemål på Øvstern og red etter traktoren innover den nære tre mil lange seterveien. Det er ikke så rent liten utfart på denne veien av by- og bygdfolk i løst på en slik lørdags ettermiddag. Og de forundret seg tydeligvis over denne originale zaravansen med trøtter med en masse gutterunger på tilseieren og en rytter noen kilometer bak. Bonvokteren var så forvirret over hva slags bonnavgift han skulle ha for en slik transport at han lot det hele gå gratis!
 Hovelkvarter i 100 år gamle seterhas
 «O S N 1930» stod det skrevet

Hønderem, Edvard is bra mails påappen.

Tørste omfjell i fjern, påske med lidd.

Vi hadde med oss kløvhest, Braastadsvarten. Men han ble så sårbent at han etter hvert ikke orket mer kløv enn sitt eget fôr. På turen fikk jeg etter hvert låne hesteko i fjellet og han ble skodd etter hvert.

Turen gikk til Åmotsetrene på Goppollen, der Nordrumgården hadde hjemmeseter, over fjellet og ned i Imsdalen, der vi bodde i en fiskehytte. Det ble seterbesøk (Fampen seter mot Østerdalen), seterkost, fiske, bading, huldrehistorier, og kulturhistoriefortellinger fra dette fjellområdet mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen.

Åmot seter. Nordrumgården hjemmeseter.

Det var Triangelguttene (tilknyttet KFUM), som holdt til på Menighetshuset i Ås, som var på 8 dagers fjelltur med Edvard Nordrum og undertegnede, sommeren 1971. Edvard, som hadde talent for å føre gode historier i pennen, skrev en lang reportasje fra turen, fordelt på to nummer av Amta. Der kan jeg i dag lese detaljer om turen, og her er noen få smakebiter:

Edvard, som var fra Fåvang, hadde ideen om å gå en del av turen som prof. J.A. Friis gjorde i 1854 («forfatteren av Laila»). De 13 guttene i 10–12 årsalderen var Elling Syrrist, Ole Bjerkestrand, Per Audun og Lars Ivar Mannsåker, Terje Bjørnemo, Rune Nilssen, Toni Wisht, Arne Græe, Rune Grindaker, Lars Johan Syrstad, Per Morten Berger, Gunder Skiaker og Elg Ola Nordrum. Edvard var kjentmann og kokk, jeg var hestepasser, gitarist og vise-sangeren.

1400 m.o.h

Kalt blask det,
 og vanskelig var
 det å få kent opp
 bål. Litt senere
 fikk vi joika-
 kaker og bål-
 stekle mandelpøtte
 i øsennell regner.

Seieren
 løsn

Vi opplevde forlatte setergreider, joika-
 kaker i regnvær på 1400 meters høyde (på
 Stor-Kvia), 12 timers dagsmarsj (!!), slit,
 samhold, moro og kulturhistorie. Før vi tok
 veien hjemover med toget fra Fåvang til Ås,
 vant guttene en STOR fotballturnering på
 Gullhaugen seter, der det senere ble bygget
 Fjellkirke! Ås-guttene vant 3-1 over bygde-
 guttene. En stor seier!

I avslutningskapittelet til denne repor-
 tasjen kan vi lese at Edvard er indignert over
 at ikke kommunen støtter et slikt ungdoms-
 arbeid... i stedet for at barn og unge kjøres
 til diskotek og kino i sentrum. Kinoen i kul-
 turhuset var jo innviet året før! Jeg er ikke
 tvil om at denne turen var et solid stykke
 ungdomsarbeid ! Og et år senere hadde vi
 de første møtene for å starte Ås TenSing,
 der jeg hadde flotte år som voksenleder,
 men det er en annen historie.

Bilder og tekst: Odd Vangen

Slitte ^{over} men lykkelige!
 Østbreen på hjemtur.

Servicesidene

Brann/større ulykker	110
Politi	112
Øst politidistrikt Ski	64 99 30 00
Ambulanse	113
Legevakt	64 87 19 30
Kirkens SOS i Borg	69 36 87 50
Krise- og incestsenteret i Follo	64 97 23 00
Follo Taxi	06485
Ås kommune, servicetorget	64 96 20 00
Kirkekontoret	64 96 23 40
Kirkevergen i Ås	64 96 23 30

BIBLIOTEK

Besøk Ås bibliotek og Nordby filial på Vinterbrosenteret

Vi har både betjent åpningstid og mulighet for å logge seg inn i ubemannet tid. Se mer informasjon på hjemmesiden vår: <http://as.folkebibl.no/>, og følg oss på Facebook: Ås og Nordby bibliotek. Tlf. 64 96 23 72 (Ås) og 64 96 23 96 (Nordby).

BILVERKSTED

Aas Bilverksted A/S, Eriksen

Langbakken 12 64 94 00 68
BILEIERE: Hvorfor ikke bruke "nærbilverkstedet" i bygda? Vi utfører km-service og reparasjoner på alle bilmerker. Faste priser.

BLOMSTER OG DEKORASJONER

Ås Blomster

Moerveien 6 64 94 12 36

FRISØRER - DAME/HERRE

Galleriet Frisør

Ås kvartal, Rådhusplassen 29
www.galleriet-frisor.no 64 94 42 00

HELSE OG VELVÆRE

Fotterapiklinikken i Ås sentrum

Moerveien 5 64 86 66 99 / 924 04 049.
Autoriserte fotterapeuter, behandler alle typer føtter!

HÅNDVERKERE

Ås Elektriske

Myrveien 4 64 94 10 65
Alt i elektriske installasjoner

Ås Glass

Verpetveien 32, 1540 Vestby 64 95 11 49
Bygg – bil – blyglass – speil – persienner og markiser

KONSULENTER

Arve Skutlaberg FORSKINGSTENESTER

Hjelp i skrivinga!
E-post: arveskutlaberg@outlook.com

SPECIALFORRETNINGER I SENTRUM

Ås Optiske – OK Optiker Ø Krogh

Raveien 2 64 94 04 67

TANNLEGER

Tannlegene Høyvik

64 94 09 51
E-post: hoyvik@odontia.no.

Annonsér i menighetsbladet

Redaksjonen takker alle annonsører som støtter bladet. Menighetsbladet kommer ut 6 ganger i året. Vi tilbyr både rubrikkannonser og plass på servicesidene. Bladet egner seg godt til markedsføring knyttet til høytider og kirkelige handlinger.

Kontakt oss på: as.menblad@gmail.com eller Olav Aardalsbakke, tlf.: 905 18 577.

UTLEIE

Kroer samfunnshus

Utleie til alle anledninger, tlf.: 950 09 825

Nordby menighetscenter, Nordbyfaret 2

Utleie bl.a. til dåpsselskap, konfirmasjon, åremålsdager og minnesamvær. Kontakt: Dagny Askevold, tlf.: 932 32 849, etter kl. 16.00, man. til fredag. E-post: dagny2010@live.no, eller Tom Møller, tlf.: 406 46 525, e-post: tommoller@hotmail.com

Ås arbeidskirke, Drottvn. 41

Utleie til private selskaper ved dåp, konfirmasjon, jubileum, minnesamvær m.m. Fast og tilfeldig utleie til lag og foreninger, hobbyaktiviteter, konserter, møter, kurs og seminarer.

Kontakt: Kirkekontoret, tlf.: 64 96 23 40
e-post: post.menighetene.as@kirken.no

Ås menighetshus, Johan K. Skanckesvei 7

Minnesamvær, konfirmasjon o.l.

Kontakt: Gerd Asklund, tlf.: 959 60 169

Trenger du å leie dåpskjole?

Ås kirkekontor har en dåpskjole til utleie. Vi tar kr 200 i leie. Ring eller kom innom i Sagaveien 3 i Ås sentrum, tlf.: 64 96 23 40

galleriet
FRISØR

**Her klipper vi både
damer og menn i alle aldre!**

Rådhusplassen 29 (Ås kvartal)

Telefon: 64 94 42 00

www.galleriet-frisor.no

Liker du å lese Menighetsbladet?

Menighetsbladet lages og deles ut på dugnad, men trykningen koster penger.

Frivillig betaling av abonnement og gaver kan settes inn på konto:

Menighetsbladet for Ås, Nordby og Kroer

Konto nr.: 1602 59 75417

MENIGHETSBLADET FOR ÅS, NORDBY OG KROER: Fellestrådet i Ås er øverste ansvarlige organ for menighetsbladet. **Styre/redaksjonskomité:** Olav Aardalsbakke, Erling Fløistad, Svend Kristian Martinsen, Karin McGregor, Tom Egil Nordengen, Hanne-Marit Kjus Pettersen, Odd Henning Unhjem, Åshild Utvik og Jon Kristian Øiestad.

Adresse: Ås kirkekontor, Sagaveien 3, postboks 224, 1431 Ås. E-post: as.menblad@gmail.com.

Regnskap: Oddvar Moen, Moerveien 8 B, 1430 Ås. Bankgiro: 1602 59 75417. **Opplag:** 8400. Menighetsbladet deles ut til alle husstander i Ås kommune.

Trykk og innbinding: Merkur Grafisk AS. **Leveringsfrist neste nr.:** 7. november 2023.

SLEKTERS GANG I MENIGHETENE

ÅS

Døpte

Milian Olsen Yndestad
Hennie Emilie Thorstad-
Schimmel

Døde

Egil Oskar Wetterlin
Lise Modum Hansen
Edel Harriet Lyngstad
Anna Margrethe Skråmo
Margit Moe
Hans Jørgen Hoel
Herborg Karoline Kollsgård
Egil Oddvar Molteberg
Frank Erling Kalfoss
Ragnar Christian Dybsjord
Finn Løken
Signe Brenno

Hjertelig takk for minnegaver
ved Margit Moe, Herborg
Kollsgård og Egil Molteberg
sin bortgang
Moerhjemmets venner

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ
GRAVSTENER

Fredrikstad - Moss - Råde - Rygge - Sarpsborg
Telefon 03024 - fonus.no

Nordby

Viede

Veronica Halvorsen og Simon
Belgen

Døpte

Milian Axelsen Pedersen
Ludvik Kulås Osrønningen
Kasper Dehlin Jansen
Sverre Schade Flå
Luna Sønju Marki
Ronja Sønju Marki

Døde

Jørgen Tveit Hellem
Eva Lillian Kristiansen

Kroer

Døpte

Gudrun Olivia Trapnes

Døde

Kjell Westengen

ÅS BLOMSTER

Moerveien 6, PB 89, N-1430 Ås.
Tlf: 64 94 12 36

Begravelsesbyråkjeden

JØLSTAD

Ski - Kolbotn - Askim
Nesodden - Ås

64 91 49 00 (24t)

jolstad.no

Ditt lokale gravferdsbyrå

GARDER
BEGRAVELSESBYRÅ

Garderveien 643 - Vestby
Lindtrupbakken 13 - Drøbak
garder.bgr.no

64 95 16 65 – hele døgnet

Ås kirkekontor, Sagaveien 3, 1430 Ås.
Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–15,
onsdag kl. 12–15. Tlf.: 64 96 23 40.

Nordby kirkekontor, Nordbyfaret 2,
1407 Vinterbro. Åpent etter avtale.
Kontakt Ås kirkekontor.

E-post til menighetene
post.menighetene.as@kirken.no

Ås kirkelige fellestråd
Tlf.: 64 96 23 30. E-post: post.as@kirken.no.
Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–15,
onsdag kl. 12–15.

Kirkeverge: Kristine Thorstvedt.
Tlf.: 64 96 23 31 / 986 09 010.

E-post: kt676@kirken.no
Saksbehandler, vikar: Anne Kathrine Nygaard
Haugen. Tlf.: 64 96 23 30.
E-post: ah7786@kirken.no

Fellestrådetts leder: Jan Fredrik Holmqvist.
Tlf.: 476 11 647. E-post: jan-f-h@online.no

Søndre Follo prosti
Prost: Kjerstin Jensen. Tlf.: 997 14 007.
E-post: kj395@kirken.no.
Prostesaksbehandler: Hanne Børresen.
Tlf.: 64 96 23 40. E-post: hb834@kirken.no
Prostidiakon: Atle Eikeland. Tlf.: 948 56 362.
E-post: ae943@kirken.no.

Ansatte i menighetene
Daglig leder/saksbehandler: Linda Janson-Haddal.
Tlf.: 64 96 23 47. E-post: lj377@kirken.no.
Saksbehandler: Hanne Børresen. Tlf.: 64 96 23 40.
E-post: hb834@kirken.no.
Sokneprest: Tom Egil Nordengen.
Tlf.: 915 70 505. E-post: tn543@kirken.no.
Kapellan: Jane Christin Siewartz Dahl.
Tlf.: 454 99 004. E-post: jd352@kirken.no.
Menighetspedagog: Yvonne Røed.
Tlf.: 64 96 26 44. E-post: yr885@kirken.no.
Ungdomsdiakon: Halvor Bekken Aschim-Teigum.
Tlf.: 404 20 902. E-post: ha577@kirken.no.

Kantor: Jostein Grolid. Tlf.: 412 87 055.

E-post: jg297@kirken.no.

Kantor: Hans Dur Molvik. Tlf.: 995 51 757.

E-post: hm685@kirken.no.

Kantor: Anne Christine Pittet Grolid.

Tlf.: 481 99 812. E-post: ag422@kirken.no.

Kirketjener i Ås: Karoline Scheen Edvardsen.

Kirketjener i Kroer: Daniel Hveding.

Kirketjenerkontakt Nordby: Olav Aardalsbakke.

Ansatte kirkegårdsdriften

Driftsleder: Anton Pascoal Solberg.

E-post: as579@kirken.no.

Gravplassarbeider: Eirik Rustad.

E-post: er982@kirken.no.

Studentpresttjenesten

Jane Christin Siewartz Dahl.

Tlf.: 454 99 004. E-post: jd352@kirken.no

Menighetsrådene

Kroer: Menighetsrådsleder:

Asbjørn Rønning. Tlf.: 975 78 967.

E-post: asbjornronning55@gmail.com.

Nordby: Menighetsrådsleder:

Torbjørn Refsnes Jørgensen. Tlf.: 900 47 650.

E-post: torbjorgjr@gmail.com.

Ås: Menighetsrådsleder:

Knut Olav Moen. Tlf. 975 28 901.

E-post: knutkom@hotmail.com.

Ås kirke, Kirkeveien 35, Ås.

Kroer kirke, Holtveien 1, Ås.

Nordby kirke, Nordbyfaret 1, Vinterbro.

Ås arbeidskirke, Drottveien 41, 1434 Ås.

Leie av kirkene: Tlf.: 64 96 23 40.

E-post: post.menighetene.as@kirken.no.

Nordby menighetscenter

Nordbyfaret 2, 1407 Vinterbro.

Utleie: Tom Møller. Tlf.: 406 46 525.

E-post: tommoller@hotmail.com.

15. oktober, 20. søn. i treenighetstiden

Joh. 11, 1–5 Jesu venner i Betania.

Ås kirke 11.00: Gudstjeneste (kan bli flyttet til arbeidskirken).

Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

22. oktober, 21. søndag i treenighetstiden

Matt. 22, 15–22 Gi keiseren hva keiserens er.

Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste.

Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.

Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

29. oktober, Bots- og bønnedag

Luk. 13, 22–30 Er det få som blir frelst?

Ås kirke 11.00: Fellesgudstjeneste.

5. november, Allehelgensdag

Matt. 5, 1–12 Saligprisningene.

Kroer kirke 11.00: Allehelgensgudstjeneste.

Ås kirke 11.00: Allehelgensgudstjeneste.

12. november, 24. søndag i treenighetstiden

Joh. 6, 63–69 Du har det evige livs ord.

Ås arbeidskirke 11.00: Misjonsgudstjeneste

Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste

18. november, dåpslørdag

Nordby kirke 11.00: Dåpsgudstjeneste.

19. november, 25. søndag i treenighetstiden

Mark. 2, 1–12 Jesus og den lamme mannen.

Ås arbeidskirke 11.00: Fellesgudstjeneste.

26. november, Domssøndag/

Kristi kongedag

Matt. 25, 31–46 Dommen.

Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.

Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

Ås kirke 11.00: Gudstjeneste.

3. desember, 1. søndag i adventstiden

Luk. 4, 16–22a Jesus står fram i Nasaret.

Nordby kirke 11.00: Lysmesse.

Ås arbeidskirke 11.00: Lys våken-gudstjeneste

Digital kirke:

Følg med på nettsiden www.kirken.no/as og Facebook sidene @kroernordbyasmenigheter for oppdaterte oversikter og nye gudstjenester på nett.

Endringer kan forekomme. Følg med på nettsiden www.kirken.no/as.